

# TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.  
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K, félévre 5 K.,  
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.  
Nyílt-tér sora: 1 kor.na.

## Az árvíz tanulságai.

Három évben egymásután látogatja meg az árvíz Krassó-Szörényt, Bihart, Máramarost, meg a Maros völgyet is. Még pedig majdnem ugyanazokra a helyekre zudul rá a veszedelem. A mi már nem csupán az abnormis időjárás következménye, hanem azt is mutatja, hogy hibának vagy hiánynak kell ott lenni a vízszabályozási munkák körül. Amennyire csak lehetett Resicát már a múltkori árvízcsapás ismétlésétől sikerült nagyrészt megmenteni. De ha a tavalyinál eddig kisebb baj is, mindamellett meglátogatta az árvíz Lugos városát; még több kárt tett a környékén, legtöbbet pedig a város völgyében, Erdély legtermékenyebb részében és Máramarosban. Valóságos széles tóként terül el a völgyben az ár, tönkre tette a még be nem gyűjtött szénát, buza- és rozsvetést, amelyet már nem fognak learathatni, beiszapolta a kerteket, s talán, ha idejében még lehúzódik a víz, a kukorica nem sinyli meg.

A rendkívüli elemi viszontagság ellen teljes menedéket soha sem fogunk teremteni, ez az egy bizonyos. A hirtelen vagy kiszámíthatatlan mértékben rák törő szélvész, zápor, hőtömeg ma itt, holnap ott csufol meg minden matematikát és emberi előrelátást. De az már igazán az emberektől függ,

akiknek ma óriási technikai készség áll rendelkezésükre, hogy a nem hirtelen támadó és a nem ismeretlen arányú áradás ellen védelmet találjanak a völgyek lakói. Maga a szegedi víz sem okozott volna olyan katasztrófát, ha a víz kellő elvezetéséről és támadásának biztosabb elhárító eszközeiről gondoskodtak volna. A megtörtént csapás elég okulásul is szolgált. Annál inkább kell fájlalnunk, hogy annyi időn át a folytonos eszmecsereben már annyiszor helyesnek és hasznosnak ítélt víztárolás dolgában ma sem jutottunk el a komoly megvalósításig. Itt-ott kisebb ipari vállalkozások számára építettek ugyan völgyzárókat; de ez törpe csekélység azokhoz az óriási műveletekhez képest, amelyeket Németországban az utóbbi évtizedben alkottak. Ott befogják haszonhajtó munkásnak a vizet; nálunk nemcsak haszontalanul futhat tova, hanem rakoncátlanságában falvakat, városokat, egész esztendei termést rombolhat még normális esztendőben is.

Csak olyan egyetlen árvíznek is, mint a mostani, sokkalta nagyobb öszszegre rug a kára, mint amennyi kamatterhe annak a tőkének lenne, amelybe a víztároló tavak kerülnének a folyók felső folyása mentén. És ezzel nem csak, hogy megmenthetnők a kártól völgyek lakóinak vagyonát, hanem óriási munkaforrást is szerezhetnénk, a „fehér szenet“, amelynek máshol, de főképpen Amerikában oly nagy keletje

van, amivel annyi drága szenet pótolhatnának. Alig két éve Ausztriában a 100 kilométer hosszú máriacelli vasút hajtóerejéül szolgáló villamosság számára fogták föl a Garam nagyságát el nem érő Erlaf folyót több óriási tómedencébe, amely a havasok árját is felfoghatja: itten hasonló munkákról csak ábrándoztunk; ellenben a milliókat egy-egy áradás csak úgy söpri, még a földet is elviszi, hogy annak egy része majd ne a magunk völgyeit, hanem Románia termő területét szaporítsa a Duna deltájában.

Bizonyos, hogy nagyszabású tervek megvalósítására éppen most jár a legrosszabb idő a pénzügyi viszonyok nehézsége miatt. De sok jó alkalmat elmulasztottunk már; igyekezzünk tehát a legközelebbi alkalmat megragadni s az első teendők közé sorolni a folyószabályzásnak olyan módosított alakban való kiépítését, hogy már az ár felfogásával vegyék elejét a pusztításnak, a gyűjtött vizet pedig hasznosítsuk, ahol kell és lehet öntözésre, ahol lehet motorikus erőforrással, ipari célra. Ennél hasznosabb, ket-tős eredményű befektetést nem végezhetünk. Nem csak arról van szó, hogy Marosvásárhelyt, Lugost, Máramaros-szigetet ne engedjük annyiszor prédának, a mi szép fejlődésüket megakasztja; hanem mentesítsük már előre a többi folyó mellékét, ne kelljen minden esztendőben, hol a szamospartinak, hol a vágmentinek, hol a

## Kiábrándulás.

Írta: Perre Frodais.

Egy fiatal, még csaknem gyermekleány 1910-ben Párisba ment, hogy megismerkedjék Jean Racine-nal. Azt hitte, Racine még él, el se képzelte, hogy meghallhatott. A gyermekleányt Vannának hívták. Mint árvaleány nőtt fel szülőhelyén, egy kis román városban. Szülői körüljárták a világot és egy napon megállottak Carmen Sylvia házában. Vannát a véletlen tisztán megőrizte; mindenkinek a gyermeke volt, tehát: senki se. Mindenki nagyon szerette, mert szemének különös, szomorú varázsa hatott az emberekre.

A világ története előtte attól a naptól kezdődött, amikor megszületett. Semmit sem tudott a letűnt századokról, s a világegyetem határát számára a legközelebbi falvak jelentették. Mégis valami különös geniálitás lakott benne. Beszélt és énekelt románul, tudott táncolni, anélkül, hogy tanították volna, és tudott franciául is. Ez pedig csaknem a csodával volt határos.

Egyik napon ugyanis párisi színészek utaztak a városkán keresztül. A társaság egyik férfi tagja megbetegedett és egy pár hónapon át lakott abban a vendéglőben, amelynek Vanna öreg barátai voltak a tulajdonosai. Ez a színész tanította őt franciául; nagyon hamar kezdett érteni, igen bájos kiejtéssel

beszélni és minden nehézség nélkül olvasott is. Valamelyik napon — valószínűleg a színész felejtette ott, — Vanna a házban Racine egyik könyvére talált. Tartalma a két mestermű volt: Andromac és Fedra. Vanna azt hitte, hogy megőrül, vagy összeroskad. Nemde, poéta sohasem beszélt még úgy a szerelemről, mint Racine? Az ő verseiben emberi szív lüktet, a szenvedély sir és lázong bennük. És milyen modern! Kortársa minden időnek és századoknak. Öntudatlanul, megzavarodva érezte Vanna életében először, hogy milyen szerelmes lélek lakik benne.

— Ah ez a Racine! — kiáltott fel, — mennyire szeretem őt. Nem halok meg addig, míg meg nem látom, amíg rá nem hajtom kezére könnyes arcomat, amíg rá nem főrr ajkam áldott ajkaira. . . De Párisba kell mennem! Milyen messze lakik ez a Racine. . .

Igy töprengett heteken át. Eleinte homályosabban, de aztán világosabban bontakozott ki lelkében a terv. Ez a tapasztalatlan, bájos fiatal gyermek a maga tizenhét évével, megfontolás nélkül vállalkozott erre az érzelmi zarándokútra. Titokban minden kis vagyonkáját összekuporgatta s otthagya a kis várost, amelynek utcáin annyit szaladgált. Ha a cél nemes volt is, ez a távozás inkább hasonlított szökéshez, mint eltávozáshoz.

A szegény gyermek elhalványodott a gondolatra, hogy most mindent el kell neki hagynia, ami kedves és ismerős. Semmi bucsu-

zás. Utazását megvallani annyi lett volna, mint lemondani róla. Tudta jól, senki sem engedné meg, hogy elhagyja őket, hogy elröpüljön tőlük az ő kis madaruk. Így tehát kényszeríteni kell a sorsot, hősiesnek kell lennie és majd az éj leple alatt oson ki az állomásra.

Ah, ez a hirtelen utrakelés Párisba, Racine hazájába! Megértene-e valaki az ilyen regényes kis fej esztelen rajongását.

A színész, aki a francia mestere volt, még annak idején nála hagyta a címét. Valamelyik „nagy“ színházban, a Montrouge-ban vagy a Montparnasse-ban játszott.

Hamar rátalált és tudatta vele tervét, amiről eddig a világon senkinek se szólt. A leányka lelkes és komoly volt. A hit lángja égette lelkét.

— Számíthatok önre, hogy bemutat engem Racine-nak? Ismeri őt jól, vagy egyedül menjek el hozzá? De várni nem akarok. . .

A komédiásnak még a szeme se rebkent meg. A nevetésnek vagy mosolynak egy parányi jele se látszott, ábrázatán. Színpadi ismerősei közül rögtön eszébe jutott egyik, akinek jupiteri alakja volt.

— Kedves gyermekem, — szólt komolyan, Racinet harminc éve ismerem, úgyszólván születése óta, holnap elkísérem hozzá. Szavamra mondom, szép fiú! Egy kicsit nagyon is kényeztetik a nők. . .

tiszavölgyinek rettegnie a Marosvölgy oly gyakran ismétlődő sorsától.

Ilyen nálunk nem is rendkívüli csapásokat rendkívüli eszközökkel kell elhárítani. Ez elől igazán nem térhet és nem is térne ki a törvényhozás.

Örs.

## Megszüntetik a hordójelző hivatalát.

Lapunk legutóbbi számában tévesnek jeleztük azt a hirt, hogy a tapolcai hordójelző hivatal megszűnik. Bármily hihetetlenül hangzik is, bizony be kell vallanunk, hogy a mi híradásunk volt téves, mert az idevonatkozó akták alapján meggyőződünk arról, hogy az alispán a mi hordójelző hivatalunknak 1914 január elsejével való megszüntetését elrendelte s utasította a főszolgabíró, hogy a hitelesítőnek erre az időre mondjon fel. A nagyon kurta megokolás mindössze annyit mond, hogy a hordójelző hivatal bevételei nem fedezik a kiadásokat, Tapolca község képviselő testülete pedig kijelentette, hogy a hivatalt nem segíeyzi s így a hivatalt „megkell” szüntetni.

Igazán nehezen szedhet össze az ember annyi objektivitást, amennyi ennek az eljárásnak felháborodás nélkül való kommentálásához kell. Törvény rendel, hogy a hordók minden két évben újra hitelesítendők, mert fontos állami érdek a mértékek pontossága. Tapolca az ország egyik legnagyobb bortermő vidékének gócpontja, ahol évenként ezrével fordul meg a hitelesítésre szoruló hordó, melyeknek minél kevesebb idő és költségvesztéssel való hitelesítése egy egész járás gazdaközönségének s kereskedőinek égetően fontos érdeke. Ekkor a vármegye megcsinálja a számítást s látván, hogy a hordójelző hivatal nem jó üzlet, kiadja a rendeletet: Köveskáli polgártársam,

ha nagy keservesen kapsz egy jámbor borvásárlót, akinek hordáját talán Noé apánk hitelesítette, mikor berugott: küldjed először az istenadta németjét előbb Nagykanizsára hordóhitelesíteni, hadd tudja meg a szerencsétlen, hogy van itt Magyarországon rend, de olyan, hogy arról koldulhatunk.

A dolog ott kezdődik, hogy az 1907: V. t. c. szerint törvényhatóságok saját háztartásukban tartják fenn a hordójelző hivatalokat, ott és annyit, ahol és amennyi a helyi viszonyok alapján megokolt. A törvény életbelépte idején néhány jó termés volt Tapolcán, az azóta jórészt megszűnt két virágzó kádárműhely sok új hordót készített, ezért a vármegye szép hasznot remélt a tapolcai hivatalból s átvette saját kezelésébe. Eleinte a vármegyének ez az üzlete be is ütött, csak hogy következtek a szűk esztendő, a tapolcai kádárok üzeme csaknem megszűnt, a hitelesítés díját az új törvény leszállította s mindezek felül maga a vármegye csinált versenyt a tapolcai hordójelző hivatalnak a sümegi és keszthelyi hivatalok létesítésével. Így persze a bevételnek csökkennie kellett s hasztalan csipett le folyton a vármegye a hitelesítő díjazásból, az utóbbi évben már deficitel dolgozott a hivatal.

Mi a törvényben nem azt olvastuk, hogy a hordójelzés nyereszkesedésre szánt üzlet, hanem hogy fontos közérdek s a vármegye logikájával azt is elkelene rendelni, hogy szüntesse be az állam a tapolcai járásbírószágot, a csendőrséget, mert egyik sem jövődomez az államnak annyit, mint amibe kerül. Ám ha már úgy is fizetni kell a hitelesítésért, tessék a díjakat felemelni s így valahogy helyreállítani a hordójelző hivatal pénzügyi egyensúlyát. Azonban pár száz korona évi hiányért egy nagy járás közönségét ily boszantásnak, kellemetlenségnek kitenni egyenest kiméletlenség s a lakosság érdekeinek fumiágatása.

De hát jog ide, méltányosság oda,

ha egyszer a vármegye ily rideg üzleti szellemben jár el s a törvény bennünket kiszolgáltatott neki: nem remélhetjük, hogy szép szavunkért eltérjen e határozatától. Segéljünk hát magunk a bajon, ha sem nem állami, sem nem megyei érdek e hivatal fenntartása. Vegye Tapolca városa kezébe ezt az ügyet, vállalja el e hivatal deficitjének viselését; ez jelenleg mintegy 400 korona, de jobb években valószínűleg meg is szűnik, bírja rá a hozzájárulásra érdekeltségük arányában a járás községeit is. Hiszen ezekre nézve is fontos érdek a hivatal megmaradása, de ne tőrje, hogy csuffá tegye Letenye, amelynek megmarad a hordójelző hivatala, mert ez a kis község nem sajnálta a hozzájárulást. De mindezt sürgősen, mert a vármegyén csakis úgy ígérték meg a megszüntető rendelet visszavonását, ha a község vagy esetleg megbízható magánosok legkésőbbben jövő hó végén beterjesztik a deficit elvállaló nyilatkozatot. Ha tehát nem akarjuk a polgárságot minden két évben Letenyére küldeni a hordóval: minél előbb nyugtassuk meg a vármegyét afelel, hogy nem kerül pénzébe a tapolcai hordójelzés.

(drb.)

## Levél a szerkesztőhöz.

Jgen tisztelt Szerkesztő úr,

amint nyári vakációm idején egy kissé helyreerődtem révfülöpi tuskulánomomban, kiszakítok a jöleső lustálkodásból egy-egy délutánt arra, hogy beutazzam kis városukba. Örömmel figyelem évek óta Tapolca szép fejlődését s látom szaporodni a városi kulturának jelenségeit. Nekünk a zalai Balatonpart nyaralóinak mindenképp örvendetes jelenség ez, mert a városka természetes centruma e vidéknek s üzleti életének fejlettsége nekünk is jó szolgálatot tesz a nyári hónapokban. Amily örömmel látom azonban ezt, ép oly érthetetlennek és csodálatosnak találom, hogy maga a város semmi hajlandóságot sem mutat a kultura és városi lét legprimitívebb követelménye: a tisztaság iránt.

A leány nem felelt, máris féltékenységet érzett. Egész éjjelen át sirt.

Másnap, miután a színész előre értesítette pajtását, akinek Racine dicsőséges szerepét szánta, — elment a kis román leányért, s örült magában, hogy milyen jól fog mulatni és nevetni. A találkozás a hatodik emeleten, a kiválasztott színész lakásán történt.

A férfi fiatal volt, síma arcu, szép szemű, de elég mindennapi. Hogy az ember ellenállhatatlannak tartsa, ahhoz kellett az a tudat is, hogy ő írta Fedrát. Modora és mozdulata azonban nem nélkülözte a vidéki színészek eleganciáját. Vanna remegett, zavart volt, nem tudta, mit is kellene mondania?

— Racine ur, Racine ur, — dalogta szegény. Az Andromac szerzőjét istenibbnek képzelte ugyan, de az ál-Racine kinyitotta a száját és recitálta a verseit.

A leányka egészen elkábult, zokogni kezdett, de naivabb becsületesebb volt annál, semmint arra gondolhatott volna, hogy megcsalják őt. A két cimborára egymásra hunyorgatott s „Racine” kezdett nagyon tetszeni magának a szerepében és kellő pózzal, nyugodt lassúsággal írta bele a könyvbe, amit a leányka magával hozott, e szavakat: „Az én bámulónak.”

A fickó majdnem komolyan vette magát. A bemutató, — hogy a siker teljes legyen, — eltávozott. A dolog kezdett már gonosz-szá válni. Az exaltált kis román leány csak-

nem áldozata lett „Racine”-nak. Maga mellé ültette, perzselő szemekkel nézte és simogatta jéghideg kis kezét. Lágy, szelíd hangon — óh, ha így tudott volna játszani a színpadon is — beszélt hozzá:

— Édes gyermekem, máskor is el kell jönnie hozzám! Különösen, de úgy tetszik, mintha öröktől fogva ismertem volna. Hősnőimnek szépségét, kiválóságát mind megtalálom benne. Ha mellettem érezném mindig, milyen mesterműveket alkothatnék! De az én szegény lelkem terméketlen lett, hiányzik a forrás, a távoli „kis forrás”. . . Sajnos, maga el fog menni!

Vanna nagy, mélabus szemeit bátorítanul emelte fel hozzá, de azok mégis olyan világosan, olyan érthetően mondták:

— Mi vagyunk Vanna életének kék ablakai, nézz rajtunk keresztül a lelkebe. . . Ó nem megy el, ha te is úgy akarod. . .

Milyen szomorú volt ez a szent bizalom! Ilyen magasztos hittel, ilyen tiszta álommal, ilyen angyali odüsseivával ide jutni! Vannak naiv szerelmek és szenvedélyes képződések, amelyek ég felé törnek, a kétely ólom súlya soha nem éri el. Vanna fölötte állt a világ minden csalásának — és ez mentette meg. A férfi nem merte túllépni a tréfa határait. Jeane Ranice szelleme nem engedhette meg, hogy ez az ártatlan gyermek, aki szenvedélyesen szerelmes a geniejébe, elveszen egy komédiás karjaiban.

A fiatal leány egyedül találta magát a nagy Párisban. Az est beálltával az álomnak vége szakadt és Vannának az a sorsa, hogy ne is álmodhassék tovább. Pár órával később a Comedie Francaise előbb történt dolog. A színlapok Fedrát hirdették. A kis zarándok úzve és hajtvva a vágytól, belépett a színházzal szemben levő Regence-kávéházba. Ebben a kávéházban gondolkozott sakktablája felett a halvány Bonaparte, itt felejtette muzsáját az abszint zöld ruhájáért Alfréd de Musset. De Vanna csak Racine-t ismerte és beszélt vele: megtelt a lelke büszke boldogsággal.

Egyszerre egy csapat ember jött be az ajtón. A színházban felvonásköz volt. Hangosan beszélgettek.

Mit is mondtak? Mik voltak azok a rettenetes szavak, amik a fülébe jutottak? . . .

— Hát bizony az a Racine — mondta valaki hangosan — nagyszerű! Ki hinné, hogy kétszáz éve élt! A genije olyan, mintha most is itt élne köztünk. . .

— Ha meggondolja az ember, hogy Fedrát annak idején nem méltányolták! Micsoda nagy poéta volt ő és a mostaniak milyen törpék hozzája képest!

Igy folyt még néhány percig a beszélgetés, de hirtelen elhallgatott. A kávéházban fájdalom sikoltás hangzott végig s egy fiatal test vonaglott a mozaik padlón. Vanna, a kegyetlen szavak hallatára kétségbeesve, ajultan esett össze.

Hisz a Fő-utca telve piszokkal, mindenféle hasznos házi állatnak a mezőgazdaságban oly felette szükséges, sőt értékes, de az utca következtén oly undorító vegetatív produktumával! A boltoknak nyilván minden hulladékát az utcára seprik, mert az egész utvonalon telve papírdarabokkal, melyek a mostani szeles időben valóságos boszorkánytáncot járnak utcahosszat. Seprésnek sehol semmi nyoma. Nem ismerem városuk háztartását, de alig hiszem, hogy ez meg ne bírja legalább is a Fő-utcának hetenkint csak egyetlen egyszer közköltésen való söprését. Dícsérettel hallottam emlegetni, hogy városuk derék polgárai majd elkoptatták lábukat a táncban, meg a deputációban míg összetáncolták és koldálták a kórházukhoz szükséges összeget. De hát nem gondolják Önök tapolczaiak, hogy a köztisztaság legalább is oly fontos, mint a kórház, sőt hogy előbbre való a betegséget megelőzni — ennek pedig a tisztaság az első feltétele — mint gyógyítani?

Aztán itt a fásítás kérdése, amely elsőrendű esztétikai, sőt egészségügyi követelménye is valamire való helynek. Évek óta figyelem a gyalogjárók szélén tengődő, száználmas, chlorosistól fejlődésre képtelen akácaikat. Sehol semmi törekvés, hogy valamiképp segítsenek ezen, vagy alkalmasabb fák plántálásával, de méginkább a talaj megjavításával, sőt ahol valamicskét nőttek a fák, ott is tönkre teszik őket a teljesen tudatlan nyeséssel. Hiszen ugy nyesik a fákat, hogy az ágak nem összetartozó koronát alkotnak, hanem szanaszét nyulnak úgy, hogy csaknem elkezd már a fa hullatni a leveleit, mire az új hajtások annyira össze nőnek, hogy valami kis lombstruk van. Így aztán értem — akárhogy boszant is, — hogy az utcákon alig van egy kis árnyék. Itt a Dénes-féle szálló oldalán levő tér is. Keresve sem lehetne a befásításra, parkká alakításra alkalmasabb teret keresni. Hogy türethet, hogy ez a tér barmok randevuja, undok büzzel az egész környéket megfertőztető bacillustelep legyen? Hisz a járási és városi orvosoknak meg kellene akadályozni ezt az állapotot. Hallottam, hogy a polgárság, a földművelő lakosság ellenzi a befásítást a marhái miatt, melyek ott várják be a kihajtást. Nagyon toleránsok Önök tapolczaiak, ha még a marhák szerzett jogait is respektálják. A földművelő polgártársakat még az ő tiltakozásuk ellenére is megkellene tanítani az ő érdekeiknek, a köztisztaságnak megóvására s ebből az állattenyésztésnek sem lenne kára. Hát nincsenek Önöknek erélyes városatyáik, kik ezen az állapoton segíteni tudnának? Én idegen létemre is restelem Tapolczának ezt a szegyénterét.

Tudom, hogy becses lapja e kis város érdekeit oly szívvel-lélekkel istápolja, ezért remélem, hogy igen tisztelt Szerkesztő ur e pár sor írásomat, melyet csakis Tapolcza iránt érzett jóindulatom sugalt, szívesen fogadjon.

Nagy tisztelettel:  
Spectator.

**A Balatoni Szövetség kérelme.** A szövetség felhívást intéz a nagyközönséghez, balatoni vonatkozású fényképfelvételek beküldésére, amelyeket képes levelező-lapokra használna fel, hogy így a Balatont minél szélesebb körben ismertté tegye.

## Egyről-másról.

**Olvasás közben.** Zola Emil egyik beszédeben azt tanácsolja a francia fiataloknak, hogy: higgyenek a munkában. Nemcsak azért, mert ez az élet egyetlen értelme, nemcsak azért, mert nincs oly csekély munka, mely hasznos ne volna, hanem főképpen azért, mert ez az egyetlen igazi szórakoztató, mert csak ez tarthatja fenn az embert kétségei és bajai közepette, mert ez a vigasztalásunk minden nyomoruságunkban. — A társadalmi morál apostolai már nagyon sokat gondolkoztak, írtak és beszéltek arról, hogy mivel lehetne leghatározottabban biztosítani a népek lelki egyensúlyát. A világmegváltó-eszmék, az egyenlőség, szabadság és testvériség, melyeknek általánossá tételén évezredek át buzgolkodtak és buzgolkodnak még ma is az emberiség boldogításáért hevülő lelkek — szintén nem egyebek, mint álmodott napjai a népek lelki egyensúlyának. Az emberiség erkölcsi egyensúlyát csak a békés haladás terjesztette világosságra teremtheti meg. Nagyon tevének azok, akik azt hiszik, hogy az emberiség boldogítására irányított nagyobb szabású társadalmi reformokat terrorizmussal, bombával, törrel meg lehet valósítani. Csak a béke munkája vezetheti az emberiséget az álmodott világ felé. A békés haladásnak, ez általános tökéletesedésnek, a népek erkölcsi egyensúlyának kétségtelenül legbiztosabb, leghatalmasabb eszköze: a munka. Nem pusztán frázis ez. A munka nemcsak kenyeret ad, szabaddá tesz — boldogít. Az őszinte odaadással dolgozó, a munkát nem csupán az eredményéért, hanem önmagáért becsülő embert nem lázítják föl azok a nagy aránytalanságok, mik a társadalmi életünk mostani formái között — tombolnak.

Világosabban szólva: a munka nem egyéb, mint narkotikum. Elaltat, hogy ne érezzük bajainkat. Altassuk el magunkat, mert az életnek álomnak kell lenni, hogy — kibírhasssa az ember.

**Furcsaság.** Uton-utfélen arról beszélnek, hogy megszüntetik a hordójelző hivatalát. Mi lesz már most Tapolczán? A hátunkon kell talán majd a hordóinkat levinni Nagykanizsára, hogy a törvénynek elég legyen téve? Vagy mit akar az alispán ur? Ilyen formán beszélgetnek Tapolczán. És bizony a rendelkezés, a helyzet furcsaságán van miért boszankodni. Nálunk csak éppen azt nem csinálják, ami jó, kényelmes volna az adózó polgároknak. Mintha Magyarországon minden hivatal csak azért csináltak volna, hogy az mindent a közönség ellen tegyen. — Ezek kilencszázhetben hozták az új törvényt, mely szerint a törvényhatóságok a saját háztartásukban tartják fenn a hordójelző hivatalokat. Akkor még azt hitték, hogy ebből busás jövődelmük lesz. Az új törvény leszállította felére a díjtételeket, pedig senkisé panaszkodott, hogy magasak. Csak kértük volna a leszállítását, majd akkor felemelték volna! És most ott tartunk, hogy az alacsony díjtételek mellett nem fizetődik ki a megyének a hordójelző hivatal fönntartása. És tudják mit csinál a megye? ... csak úgy mint a kereskedő — megbukik. Pedig azért még nem kell becsukni a hordójelző üzletét, mert egy évben nem jól megy! Hisz akkor az idén minden egyes kereskedőnek meg kellett volna buknia?! Nem kérem, ne tessék meg-

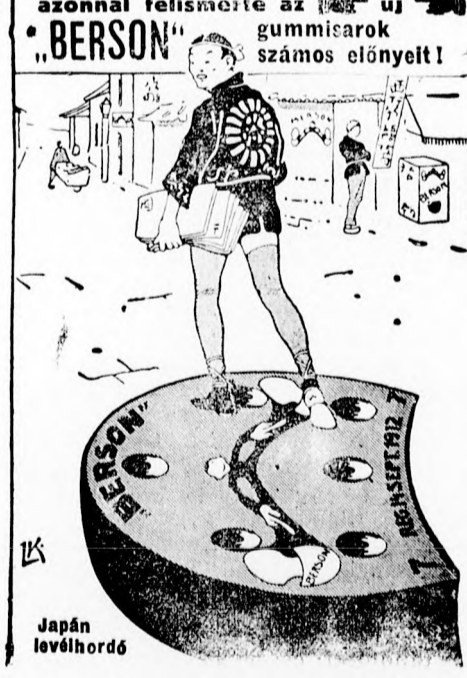
bukni. Fizetünk mi akkora díjjal, mint annak előtte; mert igaz, ráfizetésből nem tud megélni a — kereskedő sem.

Bocsánatot kérünk, hogy a tekintetes vármegyét a kereskedőhöz hasonlítottuk. Először a megyétől, azután a kereskedőtől. Mert igazan gyöngye legény az, aki egyévi ráfizetés után már — csődbe megy.

**A Balaton áldozatai.** A mi bálványunk: a Balaton, nagyon telhetetlen. Igen sok áldozatot követel partja lakóitól azért, hogy ő nem olyan árvizes, tönkretevős, mint a milyen tudna lenni, ha nem adnának neki áldozatul évenként néhány élet. A kaukázusi népek is megvesztegetik a rohanó folyóikat a szülőleányaik vérével, legyilkolt, föláldozott testével — de önként. A Balaton vajmi ritkán kap önkéntes áldozatot és talán ezért szedi válogatás nélkül, kiméretlenül áldozatait. Mindegy neki, hogy nyolcgyermekes családapa, vagy ifju ember az, ki hullámozó vizén keresi az életet: örömet, és talán halált. Borzalmas elgondolni, hogy a ki most még örömmel indul a nagy tóra, egy félóra múlva viaskodik az ölelő hullámokkal az életéért. S a nagy víz száz és száz embert hagy élni: örülni, élvezni, enged bodros tetején uszni, ugyanaz a víz a százegyediket elnyeli. Talán azért, hogy figyelmeztesse a rajta szórakozókat: vigyázzatok, tartsatok mértéket az élvezetekben. Figyelmeztet ő bennünket. Mint a hogy megjelenik az égen a sötét felhő: vihar lesz, mint a hogy bejebb, mélyebben hidegebb lesz a víz: vigyázz, mélyen vagy a vízben: baj érhet. De ki hallgat a figyelmeztető szóra, jelre az élvezetekben?! Az örömben nem ismerünk, nem tartunk mértéket; de a legkisebb bántásra felzúdulunk és panaszkodunk: hát nincs mértéke?

Hányan lelték már halálukat a nagy vízben. A hullámok hány ember holttestét sodorták már partra. És mikor egy-egy „Balatonba fult” című hírt olvasunk, megszorodva gondolunk a nagy tóra, mely nem tud bánat nélkül örömet nyújtani, mint a hogy semmi, de semmi az életben.

**A japánok gyakori érzéke**  
azonnal felismerik az új  
„BERSON” gummisarok  
számos előnyeit!



Japán levélhordó

Ferdére taposás, kiziklás, fáradtság, az idegek rázkódtatása kizárva!  
Bersonművek Budapest, VII.

## AZ ELŐRE HALADOTT IDÉNY MIATT

az összes nyári kelméket, blouseokat, pongyolákat, lüszter köpenyeket, fürdő köpenyeket és ruhákat, finom batiszt női fehérneműeket leszállított áron kiárusítja:

## KARDOS NAGYÁRUHÁZA TAPOLCZA, FŐTÉR.

Polgári leányiskolai és intézeti növendékek részére kész fehérneműek, ágyhuzatok, felöltők és felső ruhák.  
Finom menyasszonyi kelengyék.

## HIREK.

**Községi gyűlés.** Tapolcza nagyközség képviselőtestülete ma folyó hó 20-án délelőtt 11 órakor az alábbi tárgyakban gyűlést tart: 1. Mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. Jelentések. 3. Illetőségi ügyek. 4. Kut munkát odaitélése. 5. Vasuti vendéglő ügyében bejelentés. 6. Rosenberg Adolf kérelme ablaktisztítás elrendeléséért. 7. Alsó-Lendva község megkeresésére járdá szabályrendelet alkotása iránti intézkedésért. 8. Szollár Miklós és társ. kérelme a kórház építés pályázati hirdetés módosítása iránt. 9. Hordójelző hivatal ügyében intézkedés. 10. Kőfejtőre vonatkozó jelentés. 11. Nagy Ignác kérvénye fogy. bérlet ügyben.

**Nagykanizsa gyásza.** Nagykanizsa városnak mely gyásza van, polgármestere Vécsey Zsigmond, ki a város minden irányu fejlődésének lelkes harcosa, fáradhatatlan munkása volt, 48 éves korában, vakbélgyulladásban meghalt. Budapesten megoperálták, amire azonban tüdőgyulladás járult és a nagy betegét sirba döntötte. Nagykanizsára vitték, ahol a város osztatlan gyásza és részvéte kísérté a derék polgármestert utolsó útjára. Kanizsa gyors fejlődése az ő érdeme. A város díszes sírmeleket állít, emlékére nevével utat jelöl, alapítványt tesz.

**Jegyzők gyűlése.** A „Zalavármegyei Községi és Körtjegyzők Egyesülete” holnap — július hó 21-én, — délelőtt Keszthelyen a városháza közgyűlési termében tartja évi rendes közgyűlést, ezt megelőzőleg ma délután 4 órakor ugyanott választmányi gyűlés lesz. A 31. pontból álló tárgysorozat érdekes ügyeket ölel fel.

**Balaton-ünnep Keszthelyen.** Ma délután Keszthelyen a Balatonpartján népiünnepély lesz az otthelyi kórház javára.

**Hangulat Gyenesdiáson.** A mult vasárnap Gyenesdiáson a Tulipán vendéglőben ismerkedési estélyt tartottak a fürdővendégek. Énekszámokkal, szavalatokkal stb. szórakoztatták egymást a fürdővendégek.

**A Singer néni.** A nagy kaszás ember, nem számol az idővel: e lap megjelenésével; nem várja meg az alkalmas időt, hogy mi még akkor irhassunk, mikor még nedvesek a szemek, hull a könny, élénk az emlékezés. De nem vár a napsugár érlelésre sem: hol zölden: fiatalon, hol sárgán: éretten, hol elhullatva már termését: öregkorban aratja le a kalászatokat: embereket. Utjai is kiszámíthatatlanok, de biztosan elkövetkezők. Várjuk mindig. Sorunkból egyet-egyet elvisz... elvitte a Singer nénit, kit a mult vasárnap kísértünk ki a temetőbe. Öreg asszony volt már. Koporsója mellett azzal a gondolatlall állottunk: két ember: kalász már hosszú éveken át egymásba fonódva néz az Isten felé és egy nap az egyik kifonódik a támasztó másik szálból, lehanyatlik, meghal. Itthagya az emlékezőket. Gyámkodásával egész generációk nőttek fel a tapolcai zsidó iskolában, hol gondviselője volt annyi apró gyerekeknek. Nekünk a gyermekkor kedves emléke, jószágos alakja; élettársának, mindene. Nekünk, csak emlékünkből él törekeny alakja, párjának, a lelkében. Az emlék mulandó; a lélek emlékei: örökéletűek.

**A tapolczai cserkész-csapat előadása.** Alig egy-két hete, hogy Tapolczán lelkes deákserég megalakította a cserkész-csapatot s már is kitűzött céljukon kívül hazafias célra előadást rendeztek, a mi mostoha Bacsányi-alapunk javára. A kirakatokban elhelyezett, ügyesen, sőt egy művésziesen, kiállított felhívások jeleztek, hogy f. hó 19-én este 8 órakor, a Pannonia-szálloda nagytermében, előadást rendez a cserkészcsapat: Plakátokat készítettek az ifjuság kérelmére. Gyenes Lajos, rajztanár, ami művészi kivitelével feltűnést keltett, — szép tehetségről tanuskodtak Horváth Nándor, Körmendi János, Diskai Imre, Vázsonyi Piroska és Loránt Andor ügyesen megrajzolt felhívásai. — Nemcsak a célt, hanem a lelkes kis csapat törekvését pártolva, az érdeklődő közönség teljesen betöltötte, a tegnap este megtartott

előadás alkalmával, a nagytermet. A műsor a következő volt: 1. „Hazajött a fiu” — szavalta Székely Imre. 2. „Józsi és a szegénysorsú fiu” — Molnár Ferenctől — előadták Faragó Imre és Koncz József. 3. „A kis kadét” — Farkas Imrétől — szavalta Lusztig Imre. 4. „Az utalvány” előadta Faragó Imre. 5. „Prédikáció” — Inczedy Lászlótól — előadta Koncz József. 6. „A gyerekek” Molnár Ferenc után átdolgozva. Előadták: Schwarcz Imre, Gál László, Elek Sándor és István, Gróf Imre, Frisch József, Steiner Lajos, Hirsch István, Loránt Andor, Mandl György, Freller Béla és Pál, Sándor Kálmán, Rosenber Rezső, Fleischner Andor, Halász Imre, Székely Imre, Kemény Ernő és Weisz Ferenc. — Az előadást a közönség lelkes elismeréssel honorálta, és méltán, mert a csapat tagjainak mindegyike derekasan megfelelt kiosztott szerepének. A dicséret és elismerés tehát közös. A szép siker pedig a szereplőkön kívül, első sorban, Vázsonyi Emil joghallgatót illeti, ki fáradhatatlan buzgalommal tanította a kis diáksereget, de az övé az érdem a cserkészcsapat alapításáért is. — Az előadást a cserkészintézet zárta, amit a csapat igen szépen énekel. Az előadás szép jövődelmet hozott a Bacsányi-alap javára. A bevételről a jövő számunkban.

**Vendéglő Lábdiában.** Mint halljuk gróf Eszterházy Pál Badacsonylábdi fürdőhelyen egy nagyobb vendéglőt épített, amelyben vendégszobákön kívül étterem is lesz. Ezzel a lábdi szőlőtulajdonosok és kirándulók régi óhaja teljesül. Az épületet a vasuti állomáshoz közelfekvő gyümölcsösben készítik, ami emelni fogja a vendéglő kedvező elhelyezését. Az építkezést rövid idő múlva megkezdik.

**Révfülöpi levél.** Vettük az alábbi levelet: „F. hó 13-án a Tapolczai Daloskör igen kellemes, szórakoztató, élvezetes délutánt szerzett Révfülöpnek. Sajnosan kellett azonban tapasztalni a fürdőző közönség, a villa-és nyaralótulajdonosok — kevés kivétellel — részvétlenségét. Hogy mi okozza ezt a távolmaradást minden ilyen alkalommal, annak okát nem kutatjuk, csak egy bizonyos, hogy ez már régi révfülöpi betegség. Nem szabad azonban megfeledkezni arról, hogy egy kakaslépéssel mégis előbbre léptünk Révfülöpön. Ugyanis államköltségen felépült ott egy remek épület, amely megállhatna egy világfürdőn is. Ezt az épületet f. hó 6-án adta át hivatalosan egy miniszteri kiküldött Révfülöp vezetésének. Az alakult kaszinó ebbe a remek épületbe, illetve az emeleti termeibe költözött be. Ugy tudom, van is már sok tagja, sőt Kővágóörs községből is kegyesen fogadnak be tagokat. Mégis mikor ott vagyok, fájdalmasan gondolok arra, hogy egy ilyen közpénzen felépült drága épületből az állam egyik sarkát átadhatta volna iskolának. Tudvalévő dolog, hogy manapság Révfülöpön legalább 60—70 tanköteles gyermek van és már régóta siránkozunk egy állami iskoláért, ezt nem kaphatjuk meg, hanem pazarul épített váróterem, a gőzhajókikötő-felügyelő lakása és három teremből álló kaszinó-helyiségre jutott körülbelül 80.000 korona. Ha azonban annyi tanköteles gyermeknek nem jut az állam részéről egy iskola, akik ázva-fázva, télviz idején kénytelenek 4—5 kilométer távolságra a kővágóörsi zsufoolt iskolába bejárni, akkor azzal a kéressel fordulnánk a kaszinó vezetéséhez, hogy mondja ki: a kaszinó három hónapra alakul évenként, ugyanis június, július és augusztus hónapokra, a kilenc hónapra pedig legyen az egyik teremből iskola és talán az állam teljesíti kötelességét, vagy talán az itteni magas állású és rangu uraink kieszközlík azt, hogy egy tanítót adnak, mert az ő vinctellérjeik gyermekeiről is szó van.”

**A gazdakör tagjaihoz.** A gazdakör ezuttal is felhívja tagjait, hogy a folyó év őszére szükségesség mütrágyát július hó 31-ig okvetlenül bejelentésük.

**Időjárás.** Valósággal kétségbeesítő az a szeszély, amelyet az 1913. év mutat az időjárás tekintetében. Ismeretes előttünk — sajnos — az áprilisi fagy és hóvihár, amióta az időjárás oly örületes változatosságot és meglepetéseket hoz nap-nap után, hogy azt kell hinnünk, hogy a nagy világűrben, a

természetben rendkívüli változások állottak elő, amelyek földünk időjárását is irányítják. Amerikában és Európa nyugati államaiban már hetek óta kiállhatatlan hőség van, vegyest pusztító orkánokkal. Nálunk a nyárnak nevezett évszak majdnem hideg őszi időjárásá alakult; országosan pusztító, romboló felhőszakadásokkal, amely hazánk északkeleti és keleti részében milliókra menő kárt tett a gazdaságban. A gabona sok helyen aratatlan, amit pedig már learatták, abban pedig az eső tesz kárt, a keresztekbe rakott gabona kicsirázik. A mult hét három napját leszámítva, nálunk is mindennap volt eső, ami az aratást és a szőlők permetezését hátráltatja. A kapás növények, rét és legelő kívánták vidékünkön az esőt, amiből azonban már ezekre is elég volt a mult heti csapadék. Állandó meleg kellene most már minden gazdasági ágra, sőt a fürdőzőknek is!

**Dicséret.** Talán helyesebb lett volna az alábbi néhány szónak azt a címet adni: a jó bíró; mert azt mondják, ha a kötelességét megteszi az ember, azért még ne várjon — dicséretet. De mi ép ezt akarjuk a címmel kiemelni, hogy igenis dicséretet érdemel az ember, ha megteszi kötelességét, mert az ilyen is ritka — a bírók között. És e hosszú bevezetés folytatásául álljon itt dicséretül maga a tény: a bíró ur, a mult számunkban kifogásolt tapolczai átjárókat, már hétfőn megcsináltatta és a sokszor kifogásolt hatosi utat is iparkodott rendbehozatni.

**A balatoni új hajó próbautja.** Az ujonnan épült „Jókai” gőzös június 28-án tette meg próbautját. A szépen sikerült próbauton a kereskedelmi és földmívelésügyi miniszteriumok, a hajózási társaság és más érdekeltek képviselői jelentek meg. Az új hajó célszerű beosztású, szép formájú, amely általában tetszik a közönségnek.

**Csökkenő borkivitel, emelkedő behozatal.** Az Országos Statisztikai Hivatal jelentése szerint májusban a borforgalom az esztendő kezdete óta felvett irányzatot követte. A kivitel a tavalyihoz képest egyre fogy, a behozatal pedig emelkedik. Így az idén májusban kivittünk 66.434 q hordó bort (tavaly 99.433 q-t) és behoztunk 27.025 q-t (tavaly 13.731 q). Az egész öthavi forgalom a következő összegeket tünteti fel: kivittünk 323.431 q-t (tavaly 591.000 q-t) és behoztunk 194.382 q-t (tavaly 54.407 q-t). Míg tehát tavaly az első öt hónap borbehozatala és kivitele között 536.693 q különbség volt a kivitel javára, az idén mindössze 129.049 q-val fölözi a kivitel a behozatalt, ami nagyon szárnalmas eredmény. A kivitt bor értéke 15.524.000 koronát tett ki a behozott 8.649.029 koronával szemben. A kivitt borból 311.922 q ment ki Ausztriába, 5830 q Bosznia és Hercegovinába, 4098 q Németországba (tavaly 6229 q) 306 q Oroszországba, 745 q Szerbiába és 394 q Északamerikai Egyesült Államokba. A svájci kivitel teljesen megszűnőben van, mert az öt hónapban mindössze 29 q ment ki a tavalyi 351 q-ral szemben. Megnyugvással tapasztalható, hogy az a nagy boráradat, amely Magyarországot az év eleje óta fenyegette, csökkenőben van s remélhetőleg azokra az erélyes intézkedésekre, melyeket a földmívelésügyi miniszter életbeléptetett, apránként meg fog szünni. Görögországból 1049 q jött be, ez a görög bor többnyire „asszu”, mely nemcsak a tavalyi gyenge bork javítására szolgál, hanem tömegben jó forgalomba, mint a tokaji asszu veszedelmes versenytársa.

**Az iskolai tandíjak.** Jankovich Béla kultuszminiszter a jövő iskolai év kezdetével új rendszert hoz be az állami iskoláknál a tandíjak fizetésére vonatkozólag. Az új rendszer szerint a tanulók nem az egyik tanárnak fogják fizetni, hanem az érdekelt szülőket fogják hivatalos uton felszólítani, hogy a tandíjakat a rendelkezésükre bocsátott csekklaupon fizessék be az állami adópenztárhoz. A kultuszminiszter új intézkedését legközelebb rendeletileg léptetik életbe, úgy, hogy az új iskolai évben a tandíj beszedés körül az új rendelet utasításai szerint fognak eljárni.

**Képzőművészeti Keszthelyen.** Művészek és műkedvelők munkáiból Keszthelyen a múlt vasárnap kiállítás nyílt meg a főgimnáziumban. A háromszáznál több kép élvezetes szórakozást nyújt a látogatóknak. A kiállítás jövedelméből egy Keszthelyen építendő festőműtermet óhajtanak létesíteni.

**A kofa egyszerű.** Talán sokan ismerik is ezt a furcsa számolási módszert az ötös számrendszer alapján. Nekem azonban egészen új volt, mikor multban egy uri asszony azt kérdezte tőlem:

— Ismeri maga a kofa egyszerűjét?

— Sajnos, feleltem, nem igen szoktam a piacra járni és egyébként is édes-keveset foglalkozom matematikával, magasabb és alacsonyabb rendű formájában is.

Ezek után csak egészen természetes, hogy az uri asszony nyomban hozzá is fogott, hogy elmagyarázza nekem ezt a számtani módszert. Mert ha egy nő tud valami olyant, amit egy férfi nem tud, akkor föltétlenül elmondja. Ez a különbség kettőjük között. Ez pedig nemcsak számtani feladatokra vonatkozik.

— Hát tudja kérem — mondotta az uri asszony — a kofák — ezek a hangos és kellemetlen nőszemélyek, akik érdekszövettséget alkotnak a tisztességes háziasszonyok anyagi romlására — rendesen nem tudnak számolni — nem végeznek felsőbb leányiskolát s így legfeljebb az ötszörötig jutnak el. Ennyit azonban mindegyik tud. Hogy számolhatnak tehát huszonötön túl. Van erre egészen külön módszerük, amelyhez nem szükséges egyéb, mind a két ép kéz, amelyen megvan mind az öt ujj. Hogy jobban megértse, majd egy példán mondom el. Tegyük fel, hogy a kofának hétszer-nyolcat kell kiszámítania. Tehát maga elé tartja mind a két kezét és azt mondja:

— Hét, ez kettővel több mind öt! Ezzel felmutat a bal kezén két ujjat.

— Nyolc mondja, ez hárommal több, mind öt. Ezzel felmutat a jobb kezén három ujjat.

A két kezén felmutatott ujjak összege adja a tízeseket. Tehát kettő meg három az öt. Vagyis öt tízes az ötven.

A tízesek meg vannak tehát, hátra vannak az egyesek. Az egyeseket úgy kapják meg, hogy azoknak az ujjaknak számát, amelyek egy-egy kezén behajtvá maradtak, megszorozzák egymással. Vagyis a bal kezén három, a jobb kezén két ujj maradt behajtvá. Háromszor kettő az hat! — Ezt hozzá adják az ötvenhez. Ötvenhat. Kész az eredmény. Hétszer nyolc az ötvenhat.

— Nagyon érdekes! — mondom — nagyon érdekes!

— Érti?

— Értem.

— Mit gondolkozik hát? Ugy látszik, még sem érti?

— De értem — nagyságos asszony — értem. Egész máson gondolkodom. Azon töröm a fejemet, hogy ha a kofák ilyen komplikáltan és hosszadalmasan tudnak számolni, miért maradnak kofák s miért nem mennek mathézist tanítani az egyetemre.

**Vasúti személyzet szaporítása.** Mint ismeretes a balatonparti vasutat és balaton-szentgyörgy—ukki vonalakat augusztus 1-től kezdve a zágrábi üzletvezetőség veszi át, főnöke dr. Bacsinszky Wladimér lesz, aki az átvétellel személyi változásokat és a vasúti személyzet szaporítását vette tervbe. Keszthelyre állítólá 15 új vasúti személyzettel lesz több.

**Repülónap Keszthelyen.** Augusztus 27-én Siófok—Fonyód és Keszthely között nagy repülőverseny lesz.

**Iparostanoncok otthona Budapesten.** Az „Iparos- és kereskedőtanonc-otthonok országos egyesülete” Budapesten iparostanonc-otthont létesített azon célból, hogy a vidéki szülők a fővárosba szerződtetett fiaiknak tel-

jes ellátást nyújtson, amely élelmezés, mosás, lakás, egészségügyi ápolás stb.-ből áll. A tanonc-otthon a szülők beadott fiát elsőrendű fővárosi munkaadókhoz szerződteti tanoncokul s felügyel, hogy azok szakmájuk gyakorlati és elméleti részében teljes kiképzést nyerjenek. A tanonc-otthonba fölvetettek 13. életévüket betöltött, egészséges, erős fiúk, a kik legalább hat elemi vagy a középiskola két osztályát végezték és akik a fémiparos mesterségre, (gép- és műlakatos, vas- és fémesztergályos, vas- és fémöntő, szerszám- és kazánkovács, mű- és bronzöntő, bádigos, mintaszatlas és mázoló stb.) szándékoznak lépni. A fölvetett fiúk után tartásdíjat a szülők nem fizetnek, ellenben ruházatukról — egyelőre — a szülők vagy gyámok tartoznak gondoskodni. Jelentkezni vagy érdeklődni az Iparos tanonc-otthon igazgatóságánál (Budapest, VI., Huba-utca 10. sz.) lehet.

**Balatonba fulladt.** Paloznakon egy kis lélekvesztőn csónakázni ment a Balatonra Olasz Imre tanárjelölt és fivére Ferenc. A csónak, melyre felszálltak csak evezős ladik volt, mégis vitorlát vontak fel a már előbb ráerősített árbóca. A mulatság azonban nem tartott sokáig, mert mire kissé beljebb értek a nyílt vízbe, egy szélroham felbillentette a kis csónakot. Mindketten a vízbe estek, azonban a felborult csónak fentartotta őket s nem lett volna semmi bajuk, ha türelmesen várnak segítségre. Olasz Ferenc türelmetlenkedett, nem akart várni s az erős hullámmal dacára ki akart úszni a partra. Levetkőzött tehát a csónak tetején s úszni kezdett. Olasz Imre hasztalan könyörgött neki, hogy ne induljon a hullámoknak. Olasz Ferenc egy darabig szerencsésen úszott, úgy, hogy Olasz Imre is kedvet kapott az úzásra. A partra azonban csak az egyik ért, mert Olasz Ferenc befulladt a Balatonba és életével fizetett türelmetlenségéért és merészségéért. — A minap szintén a Balatonba fullt Fócán László holttestét megtalálták és eltemették. Fócán nyolc gyermeket hagyott hátra.

**A balatoni körút kiépítését** — mint ismeretes — a kereskedelemügyi miniszter elrendelte. A miniszter arról értesítette Somogyvármegye alispánját, hogy a balatoni körút Siófok—Balatonföldvári részének megépítésével Berger Miksa és fia kőröshegyi vállalkozókat bízta meg.

**Tűz.** A múlt vasárnap délután Békeffy István diszeli lakos révfülöpi villája mellett épült istálló, ismeretlen okból kigyulladt és a tűz a szalmatetőt pusztította el. Folyó hó 17-én este pedig a Diszel községhez közel fekvő Gyűrűhegyén Győrei Jánosnál gyulladt ki a szalmatető, a gyors segítség azonban megakadályozta a tűz tovább terjedését, ami csupán a tetőben tett jelentéktelen kárt.

**Tilos az ónkupak.** A belügyminiszter régebben rendeletet bocsátott ki, hogy minden ásványvizes palack, ónkupakkal zárandó el. Az ón káros volt az egészségre, ezért a belügyminiszter hatályon kívül helyezte a rendeletet, a többi fennálló szabályok érvényben tartásával, amiről a hatóságokat az ellenőrzés véget értesítette.

**Üdvös rendelet.** A köztisztaságra vonatkozólag a községi előjáróság rendeletet bocsátott ki, — nagyon helyesen, — csak meg is legyen a kellő ellenőrzés, hogy az minden pontjában végrehajthassék, mert Tapolczán bizony ad anyagot a köztisztaságról, vagy helyesebben köztisztatálanságról beszélni.

**Helyreigazítás.** Mult számunkban Sümeg és Vidéke laptársunkat tévedéssel vádoltuk, mert ő t. i. azt hozta, hogy a beszűntetendő hordójelző hivalok között van a tapolczai is. Tévedéssel vádoltunk, mert hihetetlennek tartjuk, hogy Tapolczán, a badacsonyi és balatoni borvidék az ország egyik legelső borvidékének gócpontján beszűntessék e nap-nap

mellett szükséges hivatalt. Utána jártunk a a dolognak és sajnosan be kell vallanunk hogy sümegi laptársunk nem tévedett, mert a vármegye alispánja, a deficittel zárt hivatalt január 1-én beszűnteti és a helyiség bérletét már fel is mondta. Majdnem hihetetlen. Hát talán Nagykanizsára járjanak Tapolcza és vidékének nagy számú bortermelői és kereskedői hordót hitelesíteni!? Nevetségesen boszantó a dolog, ha meggondoljuk, legtöbbet termelő borvidékünkön idegenbe hurcoltassuk hordóinkat hitelesített. Ma lesz e tárgyban a község házán gyűlés, hisszük, hogy a község okos és célravezető módot talál arra, hogy ezen lehetetlen helyzet be ne teljessék.

## SACHER-szálló KURHAUS HELENENTHAL BADEN BÉCS MELLETT.

Baden legszebb, erdős részében fekszik. Gyógyintézet belső és idegbetegségekre Psychotherapia Prof. Dubois után. Rádiumkúra, hizó- és soványítóokra. B e r g o n i e-féle soványító elektromos izomgyakorlatokkal. Legalkalmasabb üdülőhely nyugalomkeresőknek és gyengélkedőknek. Érelmeszesedésben szenvedők speciális kezelése. Orvosi vezető dr. Koritschan Alfréd. Bejelentések, prospektusok és felvilágosítások az igazgatóság által adatnak. — Május 1-től június 15-ig mérsékelt árak.

**Hajómenetrend a Balatonon.** Julius hó 1-től kezdve augusztus hó 31-ig Balatonboglár—Révfülöp—Badacsony—Fonyód és vissza a következő hajómenetrend lesz. Balatonboglárról—Révfülöpre indul naponként reggel 7 óra 30 perckor, délben 12 óra 15 perckor, délután 6 óra 10 perckor és este 7 óra 20 perckor, Révfülöpről—Badacsonyba indul reggel 7 óra 55 perckor, délben 1 óra 50 perckor és este 7 óra 50 perckor, Badacsonyból—Fonyódra indul reggel 8 óra 55 perckor, délután 2 óra 50 perckor és este 8 óra 50 perckor. Fonyódról—Badacsonyba indul délelőtt 9 óra 25 perckor, délután 4 óra 50 perckor és este 9 óra 25 perckor, Badacsonyból—Révfülöpre indul reggel 5 óra 15 perckor, délelőtt 9 óra 50 perckor, délután 4 óra 30 perckor, Révfülöpről—Balatonboglárra indul reggel 6 óra 15 perckor, délelőtt 10 óra 40 perckor, délután 5 óra 35 percker és este 6 óra 45 perckor. A Balaton többi állomásai között lévő menetrendet olvasóink lapunk kiadói-vatalában megtekinthetik.

## Szerkesztői üzenetek.

**M. L.** Köszönet, mint látni tetszik, hozzuk. Legyen szerencsénk többször.

**K. J.** Ha az egyesület érdeke azt kívánja, hogy nyilvánosságra jöjjön, akkor annyit tegyenek, hogy lapunkkal közöljék.

**T. K.** Nem szabad. Sokszor ismertetett rendeltetésére jut.

**S. J.** Bizonyára többet ér, mert ha ígér legalább megteszi.

**B. J.** Még ez is fürdőlevél, — talán jobb címe volna „Telelés Badacsonyban” — még nyaralásra is kerülhet idő.

**NESTLÉ FÉLE**  
régbevált GYERMEKISZT  
a legjobb és legolcsóbb  
DOBOZA K 1.80 MINDEN GYÓGSZERTÁRBAN ÉS DROGERIÁRAN!  
Próbadozot ingyen küld: HENRI NESTLÉ, Wien, I. Biberstr. 187.

# SZENTMARGITSZIGETI ÜDÍTŐVIZ.

A legkiválóbb szénsavval  
teltett ásványvíz. Mint asz-  
tali víz nagyon kellemes, jó-  
hatású egészségpótló ital.

Főraktár:  
**Hoffmann Jakab Fia**  
ásványvíz nagykereskedőnél,  
KESZTHELY.

Szt.-László-  
utcában levő **házamban**

**4 szobás lakás jul. kiadó.**  
41-től, vagy azonnal kiadó.

BŐVEBBET A TULAJDONOS  
PRUSKA FERENC.

Egy 35 éves jóforgalmu  
**bognár-üzlet**

nagyobb mennyiségű fa-  
készlettel együtt beteg-  
ség miatt eladó.  
Cím a kiadóhivatalban.



### Szemelvény

Bacsányi János verseiből.

### Tünődés.

— Kufstein, 1795. —

Jer már, jer egyszer, csillagos ég dicső  
Fénnyel mosolygó Asszonya! Jersze már  
Fájdalmim érzékeny tanúja!  
Verd el az éj szomorú homályát.

Távul hazámtól; messze vidék sovány  
Határit őrző vad havasok között;  
S felhőkig érő durva fogház  
Rejtekeiből az egekre nézvé.

Ohajtva várom megjelenésedet.  
És ime! jönnek kellemetes szelid  
Sugárid. . . Üdvöz légy kegyes Hold!  
Könnyeim árja között elázva

Áldlak s köszöntlek. Csak te tudod nyögő  
Szívem keservét; ah! egyedül te vagy  
Még, aki most is szánakodva  
Nézs le reám s panaszaimra hallgatsz.

Im, elhaladván útja felét az Éj,  
Némulva fekszik s szendereg a Világ.  
Im, nyugszik a Természet is már  
S nyugoszik övele minden állat.

Szárnyára kelvén széljel uralkodik  
A csendes Álom: fekvé pihenteti  
Földünknek elfáradt lakósit,  
Hogy kifogyott erejek megadja.

Ah! elkerül és messze hagy engemet. . .  
Sajnálja tölem balzsama cseppjeit.  
Csak boldogokhoz mégyen; és azt  
Nézi, hová siet a Szerencse.

Elcsendesedtek társaim is setét  
Szurdékaikban: nem merik átkozott  
Órában épült zárhelyünknek  
Felfakadó panaszos nyögéssel

Mély hallgatását félbe szakítani.  
Elcsendesedtek, — mint amaz óriás  
Köszikla barlangjában a bölcs  
S bátor Ulyss követői hajdan.

Kik vagytok ah! s mely mostoha Sors kemény  
Tetszése kényszerít titeket itt velem  
Szenvedni? Mely Isten haragja,  
Mely vak eset hozza minket össze?

Búsongva szállong ablakaink körül  
A bújosó Szél; s terjedező hajam  
Fürtét az arcámon lefüggő  
Könybe keverve tovább kovályog.

Igy csak te vagy még, csak te vagy, akinek  
Mondhassa vérző szíve gyötrelmeit

E Szenvedő, kit sorsa kinos  
Terhe alatt elepedve szemlélsz.

Mit látok? Itt hagysz újra te is? Kegyes  
Vigasztalom! itt hagysz-e te is megint? . . .  
Kell menned ah! s nem tarthatod meg  
Gyors kerekét siető kocsidnak.

Folytasd, szelid Hold, pályafutásodat;  
Enyhítsd nememnek bánatos éjjelét.  
Tűrj, halhatatlan Lélek! Eljő  
Néked is a kiszabott idő; tűrj,

Mig földi pályád végihez érkezel.  
Vesd félre már bús gondjaidat s remélj.  
Ismér az Ég! . . . Megszán s kiszólít  
E hazug és csapodár Világból.

Szabadkézből eladó a  
Szent-István-u. 32. sz.

# HÁZ.

Bővebbet özv. Cser Istvánné,  
a fent jelzett házban.

# A NAP

Főszerkesztő Braun Sándor kiadótulajdonos Mérei Jenő szerkesztőtárs D<sup>r</sup>. Hajdu Miklós

## A NAP

vidéki kihordó  
szervezete A NAP-  
ot megérkezése  
után azonnal kéz-  
besíti előfizetőinek

EGY SZÁM

ára **6** fill.

## A NAP

a magyar ujságírás szencziója, a magyar közön-  
ség legkedvesebb lapja, a 48-as eszmény és a  
magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kér-  
lelhetetlen szószólója.

!!! Minden jó magyar ember olvassa A NAP-ot!!!

Tessék előfizetni.

Egy évre 18 K 0 Negyedévre 4-50 K  
Félévre 9 K 0 Egy hóra 1-60 K

## A NAP

vidéki kihordó  
szervezete A NAP-  
ot megérkezése  
után azonnal kéz-  
besíti előfizetőinek

EGY SZÁM

ára **6** fill.

## FÉNYES EREDMÉNYT HOZ

A NAP minden apróhirdetése, mert naponta 155.000, havonta 4.130.000 példányban jelenik meg és  
mindenki olvassa! — A NAP apróhirdetési levelezőlapja 10 szóig 70 fillér, 20 szóig 1 korona 40 fillér,  
40 szóig 2 korona 80 fillér.

Kapható a dohánytözsékben!

### VASUTI MENETREND. 1913. május.

Vonatok érkezése és indulása Tapolcza állomáson.

#### 1. Érkező vonatok:

A balatoni vasuton Budapest—Veszprém felől:  
Reggel 7 óra 37 perckor  
délben 12 " 46 " "  
délután 1 " 03 " (junius 1-től gyv)  
" 5 " 10 " "  
este 8 " 28 " (gyorsvonat)

#### Keszthely felől:

Reggel 3 óra 13 perckor  
délután 8 " 38 " "  
délután 12 " 57 " "  
" 4 " 58 " "  
este 11 " 27 " "

#### Ukk felől:

Reggel 8 óra 21 perckor  
délután 1 " 08 " "  
" 5 " 06 " "  
este 8 " 54 " "

#### 2. Induló vonatok:

A balatoni vasuton Budapest—Veszprém felé:  
Reggel 3 óra 53 perckor (gyorssvonat)  
délután 8 " 50 " "  
délután 1 " 14 " "  
" 5 " 30 " (junius 1-től gyv)  
este 9 órakor

#### Keszthely felé:

Reggel 4 óra 21 perckor  
délután 8 " 39 " "  
délután 1 " 28 " "  
" 5 " 32 " "  
este 9 " 31 " "

#### Ukk felé:

Reggel 4 óra 49 perckor  
délután 9 " 10 " "  
délután 1 " 30 " "  
" 5 " 21 " "

**Tapolcza nagyközség előljáróságától.**

2566—913.

**Hirdetmény.**

A kolerajárvány elleni védekezés tárgyában kiadott rendeletek alapján a községi előljáróság közhírré teszi a következőket:

Az előljáróság az utcák és közterek tisztántartásáról a jövőben fokozottabb mértékben fog gondoskodni, ezzel kapcsolatban azonban felhívja az összes telektulajdonosokat, hogy a házuk előtti gyalogjárót állandóan tartsák tisztán, azt a szükséghez képest naponta, esetleg többször is söpörtessék le, mert a szab. rendelet értelmében ez kötelességük.

Szigorúan tilos az utcákon bármi-féle szemetet elszórni, szennyest vizet kiöntözni.

Minden háztulajdonos köteles az udvarában kellő tisztaságot fentartani, a felgyülemlett trágyát 8 nap alatt kihordani, a meglévő szemétdödröket úgy elkészíteni, hogy azok tartalma az utcára vagy a szomszéd telkére ki ne folyjon, a talajt és levegőt meg ne fertőzhesse. Ott, ahol árnyékszék nincsen, köteles azt szabályszerűen, kikövezett, vagy kicementezett gödörrel együtt 14 nap alatt a tulajdonos büntetés terhe alatt elkészíttetni.

Lakásokban, főleg ahol többen laknak, a tisztaságra ügyelni kell, a lakószobák naponta jól kiszellőztetendők.

Az ivóvizet szolgáltató kutak környéke tisztán tartandó, jól feltöltendő, hogy az ellocsolt és beszennyeződött víz vissza ne folyhasson. Közutak gondozóit büntetés terhe alatt felhívja az előljáróság, hogy azokat azonnal helyezték jó karba, környékét töltsék fel, a vedreket keresztpánttal lássák el, hogy saját edényét senki bele ne merithesse, ott, ahol itatásra marhákat hajtanak fel, a kut környéke kavicsos jól feltöltendő, hogy sár ne képződjék. Azon kutak, melyek közös vedrrel ellátva még nincsenek, ilyen-nel 8 nap alatt felszerelendők, ellen-kező esetben ezen közutakat a köz-ség lezárhatja.

Ivóvizet szolgáltató kutak közelében ruhát vagy edényeket mosni, a kutak vizébe bármit bedobni, vagy a vizet beszennyezni szigorúan tilos.

Üzletekben, piacon csakis kifogástalan, az egészségre ártalmatlan tápszerek árusíthatók. Különösen ügyelni kell a nedves tápszerekre, tej, tejtermékekre, hus és zöldségfélékre, hogy azok tisztán tartassanak. Nedves tápszereket elhasznált, vagy újságpapírosba csomagolni tilos. A piacon felállított hentessátrak ponyvával körül burkolandók, hogy csupán egy oldalon legyenek nyitva, így a hús a beszenyeződéstől könnyebben megóvható.

Középületekben, vendéglőkben, szállodákban, kávéházakban, általában ott, ahol sok ember fordul meg, a tisztaságra kiválóan ügyelni kell. Ezen helyeken az árnyékszék naponta mérszettel fertőtlenítenendők. Beszálló vendéglők istállói és azok berendezése havonta legalább egyszer alaposan fertőtlenítenendők, és az itt felgyülemlett trágya eltávolítandó.

Az itt elrendelt óvintézkedések szigorú és pontos betartása az említett határidők elteltével a rendőrség által fog ellenőriztetni, és mindazok, kik az itt előírt rendszabályokat be nem tartják, legszigorubb megbüntetésük végett a járási főszolgabíró urnál feljelentetnek.  
Tapolca, 1913. július 19.

Horváth Jenő s. k. Györi János s. k.  
főjegyző. bíró.

Kiadó egy nagy  
**ÜZLETHELYISÉG,**  
egy 2 szobás udvari lakás a tóra néző ablakokkal és megfelelő mellékhelyiségekkel.  
Frisch Jenő házában.

**Dr. Aschenbrandt-féle eredeti  
rézkénpor**

kapható

LUSTIG JÓZSEF ÉS FIA  
CÉGNEL, TAPOLCZÁN.

**HIRSCH JÓZSEF**

hentes üzlete és füstölője

TAPOLCZA, főtér.

Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus,  
füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, I. rendű  
sertés-zsirháj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg  
felvágottak.

Naponta saját készítésű friss  
virslit, kalbász, párisi és szaládét.

Legolcsóbb napi árak!

Eladó 10 jó állapotban levő  
10-22 hl. ürtartalmu üres  
**boroshordó.**  
Bővebbet a kiadóhivatal.

**Kriegner-féle Akácia-krém**

rendkívüli finom, kedves illatú arckenőcs, mely az arcot üditi, frissíti, szépíti és fiatalítja. Pár nap alatt eltávolít szeptét, májfoltot. Kisimítja a ráncokat, redőket. Ára 2 kor. Ehhez ajánlatos a

**Kriegner-féle Akácia-puder**

fehér, rózsás és krém színben. Páratlan a nap és szél befolyása ellen. Egy doboz ára 1 korona.

Évtizedek óta közkedvelt még a férfiaknál is a

**Kriegner-féle Akácia-szappan**

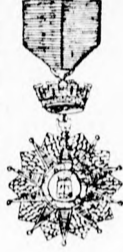
kellemes hatása és igen tartós. Ára 1 korona.

Kapható minden gyógyszerertárban. Postán küldi

Kriegner gyógyszerertár Budapest, Kálvin-tér.

„Mi az életörömmel ellensége?”

című érdekes könyvecskét kívánatra ingyen küld.



Zalamegyei

Kékkuti

**Anna-forrásvíz**

legkitünőbb üdítő és gyógyital.

1912. évben Párisban és Londonban aranyéremmel kitüntetve.

Tulajdonos:

**TOLNAY LAJOS GYŐR.**

Telefon:  
462. szám.

Telefon:  
462. szám.



1 1/2 l. üveg üvegestől 30 fillér, csak töltés  
10 fillér, kisebb üvegek töltése 8 fillér.

**ÉRTESÍTÉS.**

Tisztelettel értesítjük a t. közönséget,  
hogy a **villamos erőre berendezett**

**FAAPRÍTÓ-GÉPÜNKET**

átalakítottuk nagyobb üzemre  
és tökéletesítettük ugyannyira, hogy  
nem lesznek fennakadások többé.

Arra pedig, hogy embereink lelkiismeretesebben  
vágjanak, nagyobb figyelmet fogunk fordítani.  
Miért is kérjük a t. közönséget, hogy akinek fája  
van vagy lesz, aprítani való, az most jegyeztesse  
elő, hogy mindenkinél időben végezhesünk.

Tisztelettel

Keszler és Rózsa.

# ZENEINTERNÁTUS

Csáktornán (Zalamegye) Vasut-utca 6., oly fiatal hölgyek számára, kik magukat zenében kiképezni óhajtják.

Teljes ellátás, alapos zenei oktatás, esetleg idegen nyelvek tanulása. Anyai felügyeletről, testi és lelki nevelésről gondoskodik

Schmidt Edéné zenekonzervatoriumot végzett zenetanító.  
Kivánatra részletes prospektust küld.

**Üzlet áthelyezés!** Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy Tapolczán a Keszthelyi-uton lévő

## férfiruha szabó-üzletemet

Széchenyi-u. 3. sz. alá helyeztem át. (Rechnitzer Rezső fűszerkereskedő átellenébe)

Főtörökvésem ezentul is oda irányul, hogy nagybecsű vevőimet a lehető legpontosabb, kifogástalanabb kiszolgálásba részesítem.

Megrendeléseket a legújabb divat szerint, a legzölésesebben és jutányos árak mellett a legrövidebb idő alatt elkészítem.

Palkovics György.

## Eladó

egy jókarban levő  
motoros-  
kerékpár  
mellékkocsival.

Cim:

Balogh Gyula Monostorapáti.

Egy diszes  
ebédlő kredenc  
nagy tükör és  
6 darab szék  
olcsón eladó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

Hirdetések felvételnek  
a kiadóhivatalban.

Naponta friss teavajat, tejszint, turót, tejfelt árusít  
s édestejet házhoz is szállít  
Lustig Sámuelné.

TELJESEN ÚJ  
HÁLÓSZOBABUTOR  
MATT TÖLGYFÁBÓL  
OLCSÓN ELADÓ  
(BADACSONYBAN).

Bővebbet a kiadóhivatal.



**KOLLARIT-BÖRLEMEZ**

k a u c s u k-kompozícióval bevont ruganyos, viharbiztos és időtálló szagtalan fedéllemez. A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze.

**Végtelenül tartós!!!**

Régi zsindelytetők átfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell.

Tapolczán kapható:  
**JUNG ÁDÁM**  
vaskereskedésében,  
a Marton-féle fakereskedéssel szemben

Mit kiabál?

hiszen mindenki tudja már, hogy a

**MÁGNÁS**

**CIPŐKRÉM**

Minősége kitűnő  
puhit, tisztít,  
fényesít.

Gyártja: **HERCZEG és GEIGER**  
csász. és kir. udvari szállító Budapest.  
KAPHATÓ MINDENÜTT.